

Svínabú

Skoðunatriði	Frávik	Alvarlegt frávik
Hreinleiki	5-15 % dýra í gulum flokki skv mati á velferðarpáttum. Dýr í rauðum flokki skv. mati á velferðarpáttum.	Dýr í rauðum flokki skv. mati á velferðarpáttum.
Áverkar og sár	5-15 % dýra í gulum flokki skv mati á velferðarpáttum. Dýr í rauðum flokki skv. mati á velferðarpáttum.	Dýr í rauðum flokki skv. mati á velferðarpáttum.
Hreyfigeta/helti/klaufhirða	5-15 % dýra í gulum flokki skv mati á velferðarpáttum. Dýr í rauðum flokki skv. mati á velferðarpáttum.	Dýr í rauðum flokki skv. mati á velferðarpáttum.
Holdafar	5-15 % dýra í gulum flokki skv mati á velferðarpáttum. Dýr í rauðum flokki skv. mati á velferðarpáttum.	Dýr í rauðum flokki skv. mati á velferðarpáttum.
Loftgæði	Dragsúgur á legusvæði og þungt loft. Of kalt eða of heitt þannig að svínin sýni vanlíðan. Skaðlegar lofttegundir við hámarksviðmiðunarmörk.	Líðan svína mjög slæm, mikill kuldi eða hiti. Stækja og magn skaðlegra lofttegunda komið upp fyrir hámarksviðmiðunarmörk.
Undirlag	Lítill eða enginn undirburður. Gróft undirlag á legusvæðum, t.d. viðhaldi ábótavant á steypu undirlagi.	Enginn undirburður notaður á búinu. Gróft undirlag á legusvæðum á mörgum stöðum á búinu.
Umhverfisauðgun	Umhverfisauðgun ekki nægileg. Vantar meira efni fyrir svín til að róta og krefsa í.	Engin eða lítil umhverfisauðgun. Lítið eða ekkert efni til hreiðurgerðar fyrir gyltur. Lítið eða ekkert gróffóður fyrir fullorðin svín.
Rými og þéttleiki	Of mikill þéttleiki í stíum. Stærð legusvæðis ekki samkvæmt viðauka II.	Engin eða lítil umhverfisauðgun. Lítið eða ekkert efni til hreiðurgerðar fyrir gyltur. Lítið eða ekkert gróffóður fyrir fullorðin svín.
Fóðrun og brynning	Skemmt/mengað fóður. Fóður gefið sem hentar ekki svínum. Óhreinindi í vatni, of lítið rennsli og/eða aðgengi mjög takmarkað, t.d. fyllt á drykkjarker/trog tvisvar á dag.	Fóðurleysi. Algert vatnsleysi. Mikil mengun í drykkjarvatni.
Aðgerðir	Tennur grísa klipptar. Halaklipping án verkjastillingar. Eyrnamörkun.	Grísir geltir með skurðaðgerð sem er ekki framkvæmd af dýralækni. Aðrar aðgerðir framkvæmdar af öðrum en dýralækni.

Fráfærur / Tilfærslur	Spenagrisir færðir frá gyltunni yngri en 28 daga. Grísum ekki haldið í stöðugum hópum og blöndun í lágmarki. Mikill aldursmunur í stífunum.	Svín einangruð frá öðrum svínum. Tæki sem gefur frá sér rafstuð notað við rekstur. Önnur áhöld notuð sem henta ekki við rekstur.
Eigið eftirlit	Ekki fylgst með heilsufari svína, umhverfispáttum eða tækjabúnaði. Sjúk og/eða slösuð svín en ekki hefur verið gripið til aðgerða. Svín sem ekki er unnt að lækna ekki aflífuð tafarlaust.	Ekki daglegt eftirlit. Illa slösuð og/eða mjög veik svín og ekki hefur verið gripið til aðgerða. Svín sem ekki er unnt að lækna ekki aflífuð tafarlaust.
Sjúkdóma- og lyfjaskráning	Skráningar ófullnægjandi.	Bóndi getur ekki sýnt fram á sjúkdóma- og/eða lyfjaskráningar, hvorki rafrænt eða á pappír. Notkun á ólöglegum/smygluðum lyfjum. Dyr send til slátrunar áður en að afurðanytingarfrestur er liðinn.
Smitvarnir	Þrifaaðstöðu ábótavant eða vantar. Ekki skil milli hreins og óhreins svæðis. Skráningar á heimsóknum á búið ekki til staðar.	Engar smitvarnir til staðar. Ekki sérstakur klæðnaður til að nota inni á búinu. Ekki tilkynnt um grun um alvarlegan sjúkdóm. Starfsmaður sem hefur verið erlendis fer á svínabú innan 48 tíma eftir heimkomu.
Dýrahræ innan um önnur dýr	Hræ innan um lifandi dýr.	Hræ innan um lifandi dýr og ekki fjarlæggt innan skikkanlegs tíma.
Húsdýraáburður	Tankur með húsdýraáburði ekki merktur ABP áhættuflokkur 2. Áburður seldur, ekki merktur og/eða viðskiptaskjöl fylgja ekki.	Húsdýraáburður notaður í annað en hann er ætlaður, t.d. í matvælakeðjuna.
Afföll (dauðdýr)	Bóndi keyrir dauð dýr sjálfur á urðunarstöð.	Dýr urðuð á bænum.
Hjarðbók	Fáar eða engar uppfærslur. Upplýsingar í hjarðbók gefa ekki skýra mynd af fjölda og aldri svína á bænum.	Engin hjarðbók til staðar.
Innréttingar	Slysagildir og/eða viðhaldi ábótavant.	Grófir áverkar á svínum, mikil vanlíðan eða mikil slyshætta sem rekja má til innréttinga.
Lýsing	Ónóg lýsing eða full lýsing allan sólarhringinn.	Hvorki lýsing né dagsbirta.
Hljóðvist	Stöðugur og óþægilegur hávaði. Reglubundin hvell- eða högghljóð.	Hávaði yfir viðmiðunarmörkum í annað sinn.
Öryggisráðstafanir	Viðvörðunarkerfi virkar ekki. Vararafstöð virkar ekki.	Viðvörðunarkerfi ekki til staðar. Vararafstöð ekki til staðar.
Geta, hæfni og ábyrgð	Rekstraraðili eða fulltrúi hans hafa ekki fullnægjandi þekkingu til umönnunar á svínum. Starffólk þekkir ekki lög og reglur sem gilda um svínahald á Íslandi.	Umráðamaður og/eða fulltrúi hans hefur ekki lokið prófi í búfræði, námskeiði viðurkenndu af Matvælastofnun eða starfað við umsjá svína sem nemur tveimur árum í fullu starfi.

Aflífun	Aflífunaraðferðir ekki samkvæmt reglugerð.	Aflífun með blóðgun einni saman.
Leyfi		Leyfi ekki til staðar. Rekstraraðili tilkynninga- og úttektarskylds svínahalds tilkynnir ekki til Matvælastofnunar áður en starfsemi hefst.
Skráningar þjálfunar	Engar skráningar eða skráningum ábótavant.	Engin þjálfun á starfsmönnum.
Heilbrigði og forvarnir	Sjúkdómsstaða á búinu ekki góð og lítið sem ekkert aðhafst.	Flest eða öll svín sjúk eða illa haldin og ekkert aðhafst.
Umhverfi útihúsa	Áhöld/drasl umhverfis hús. Svæði fyrir framan innganga forugt, óhreinindi berast auðveldlega inn í hús.	Fóðurrestar fyrir utan hús. Ekki hægt að keyra að húsi á hreinu undirlagi.
Meindýravarnir	Mýs í kringum svín eða fóður. Eitur notað í kringum dýr eða fóður. Enginn samningur við meindýraeyði til staðar eða skráningar.	Engar meindýravarnir til staðar á búinu.
Merking gripa	Merki vantar í gripi. Merki vantar í lyfjameðhöndlaða eldisgrísi/ásetningsdýr. Rekstraraðili sendir frá sér svín, annað en til sláturhúss, án þess að merkja þau.	Frávik við skoðunaratriði í annað sinn.
Gólf	Skemmd gólf (t.d. brotið úr bitum eða rimlar mikið eyddir). Gólfefni sem ekki standast kröfur samkvæmt viðauka II. Samþykkt gólfefni en áverkar á svínum sem rekja má til gólfefnis, t.d. þar sem viðhaldi og/eða frágangi er verulega ábótavant.	Grófir áverkar á svínum eða mikil slyshætta sem rekja má til gólfefnis.
Hönnun á rými	Botnlangar, hátt stig eða annað á rekstrarleið sem getur valdið streitu og/eða slyshættu.	Botnlangar í stíum, engar undankomuleiðir fyrir lægra setta einstaklinga og/eða slyshætta. Ekkert sérstakt svæði fyrir spenagrísi í gotstíum.
Sjúkrastíur	Vantar mjúkt undirlag og/eða möguleikann á hitagjafa. Misstór svín saman í sjúkrastíu. Þröngt um svínin í sjúkrastíu.	Engin sjúkrastía eða önnur aðstaða fyrir sjúk og slösuð svín og þau ganga um innan heilbrigðra einstaklinga.
Öflun og notkun ABP í fóðri	Svín fóðruð með plöntum úr landi þar sem lífrænn áburður eða jarðvegsbætir hefur verið borinn á án þess að 21 dagar sé liðinn.	Svín fóðruð með eldhúsúrgangi. Svín fóðruð með dýrapróteini úr svínum eða jórturdýrum. ABP til fóðrunar á svínum er unnið úr efni í áhættuflokk 3 og kemur ekki frá viðurkenndri eða skráðri starfstöð.
Þrif / Hreinlæti	Óæskileg efni geymd í nágrenni við fóður inni og/eða úti.	Óæskileg efni berast í fóður.

Aðskilnaður í geymslu og meðferð fóðurs	Óæskileg efni geymd í nágranni við fóður inni og/eða úti.	Óæskileg efni berast í fóður.
Skráningar við móttöku	Engar eða takmarkaðar rekjanleikaskráningar á fóðri. Fóður ekki merkt samkvæmt reglum.	Fóður keypt frá óskráðum eða ósamþykktum birgja. Kjötafurðir (t.d. skinka eða hakk) í fóðri, óhreinsuð jurtaolía og lýsi án díoxínvottorða og eldhúsúrgangur.

Leyfi til notkunar á innfluttu sæði

Skoðunaratriði	Frávik	Alvarlegt frávik
Sæðismeðferð verklag	Hreinlæti ábótavant.	30 daga fresturinn ekki liðinn áður en notkun hefst. Gyltur veikjast/drepast eftir sæðingu og ekki tilkynnt til Matvælastofnunar.
Leyfi til sæðinga	Sá sem ber ábyrgð á sæðingum hefur ekki fengið tilskýlt leyfi.	Sæðingar með ólöglegu/smygluðu sæði.
Vinnuherbergi og búnaður	Ekkert sérstakt vinnuherbergi eða það notað í annað. Búnaður ekki til staðar. Ekki viðeigandi búnaður eða áhöld.	Frávik við skoðunaratriði í annað sinn.
Hlíðarfatnaður	Enginn sérstakur hlífðarfatnaður til/notaður.	Frávik við skoðunaratriði í annað sinn.
Sæðismeðferð - Skráningar	Engar skráningar eða skráningum ábótavant.	Frávik við skoðunaratriði í annað sinn.

Frístund

Skoðunaratriði	Frávik	Alvarlegt frávik
Útigangur (skjól/húsrými)	Skjól uppfyllir ekki lágmarkskröfur. Skjól uppfyllir lágmarkskröfur en svín líða, t.d. vegna kulda (slæmt veðurfar) og ekki gripið til ráðstafanna (t.d. hitagjafi, meiri undirburður til einangrunar, annað húsnæði).	Ekkert skjól til staðar. Daglegu eftirliti ekki sinnt.
Útigangur (umhverfi)	Slysaætta í umhverfi. Ekki pollur til staðar svo að svín geti kælt sig í heitu veðri.	Ekkert skjól til staðar. Daglegu eftirliti ekki sinnt.
Fóðrun og brynning	Skemmt/mengað fóður. Fóður gefið sem hentar ekki svínum. Óhreinindi í vatni, of lítið rennsli og/eða aðgengi mjög takmarkað, t.d. fyllt á drykkjarker/trog tvisvar á dag.	
Holdafar	5-15 % dýra í gulum flokki skv mati á velferðarpáttum. Dýr í rauðum flokki skv. mati á velferðarpáttum.	Fóðurleysi. Algert vatnsleysi. Mikil mengun í drykkjarvatni.
Heilbrigði og forvarnir	Sjúkdómsstaða á búinu ekki góð og lítið sem ekkert aðhafst.	Dýr í rauðum flokki skv. mati á velferðarpáttum.
Hreyfigeta/helti/klaufhirða	5-15 % dýra í gulum flokki skv mati á velferðarpáttum. Dýr í rauðum flokki skv. mati á velferðarpáttum.	Flest eða öll svín sjúk eða illa haldin og ekkert afhafst.
Hreinleiki	5-15 % dýra í gulum flokki skv mati á velferðarpáttum. Dýr í rauðum flokki skv. mati á velferðarpáttum.	Dýr í rauðum flokki skv. mati á velferðarpáttum.
Smitvarnir	Þrifaaðstöðu ábótavant eða vantar. Ekki skil milli hreins og óhreins svæðis. Skráningar á heimsóknum á búið ekki til staðar.	Dýr í rauðum flokki skv. mati á velferðarpáttum.

Eigið eftirlit	Ekki fylgst með heilsufari svína, umhverfispáttum eða tækjabúnaði. Sjúk og/eða slösuð svín en ekki hefur verið gripið til aðgerða. Svín sem ekki er unnt að lækna ekki aflífuð tafarlaust.	Engar smitvarnir til staðar. Ekki sérstakur klæðnaður til að nota inni á búinu. Ekki tilkynnt um grun um alvarlegan sjúkdóm. Starfsmaður sem hefur verið erlendis fer á svínabú innan 48 tíma eftir heimkomu.
Innréttingar	Slysagildir og/eða viðhaldi ábótavant.	Ekki daglegt eftirlit. Illa slösuð og/eða mjög veik svín og ekki hefur verið gripið til aðgerða. Svín sem ekki er unnt að lækna ekki aflífuð tafarlaust.
Sjúkdóma- og lyfjaskráning	Skráningar ófullnægjandi.	Grófir áverkar á svínum, mikil vanlíðan eða mikil slysaþætta sem rekja má til innréttinga.
Merking gripa	Merki vantar í gripi. Merki vantar í lyfjameðhöndlaða eldisgrísi/ásetningsdýr. Rekstraraðili sendir frá sér svín, annað en til sláturhúss, án þess að merkja þau.	Bóndi getur ekki sýnt fram á sjúkdóma- og/eða lyfjaskráningar, hvorki rafrænt eða á pappír. Notkun á ólöglegum/smygluðum lyfjum. Dýr send til slátrunar áður en að afurðanýtingarfrestur er liðinn.
Fráfærur / Tilfærslur	Spenagrisir færðir frá gyltunni yngri en 28 daga. Grísum ekki haldið í stöðugum hópum og blöndun í lágmarki. Mikill aldursmunur í stíunum.	Frávík við skoðunaratríði í annað sinn.
Hjarðbók	Fáar eða engar uppfærslur. Upplýsingar í hjarðbók gefa ekki skýra mynd af fjölda og aldri svína á bænum.	Svín einangruð frá öðrum svínum. Tæki sem gefur frá sér rafstuð notað við rekstur. Önnur áhöld notuð sem henta ekki við rekstur.
Öflun og notkun ABP í fóðri	Svín fóðruð með plöntum úr landi þar sem lífrænn áburður eða jarðvegsbætir hefur verið borinn á án þess að 21 dagur sé liðinn.	Engin hjarðbók til staðar.
		Svín fóðruð með eldhúsúrgangi. Svín fóðruð með dýrapróteini úr svínum eða jörturdýrum. ABP til fóðrunar á svínum er unnið úr efni í áhættuflokki 3 og kemur ekki frá viðurkenndri eða skráðri starfstöð.